

Information hämtat från Polisens och några försäkringsbolags hemsidor

Sammanställt av Mia Öhman.

Minska alla tillfälligheter som kan underlätta för tjuven

Generella åtgärder:

- Skaffa ordentliga larm – på alla husets våningar
- Låt inte stegar ligga framme på tomten
- Lås in alla verktyg
- Sätt också ett rejält lås på dörren till verktygsboden
- Ett annat råd är att inte låta värdesaker ligga framme, inte ens inne i bostaden
- Gransamverkan
- Märkning med DNA

Test DNA märkning

I Staffantorp hade man vidtagit flera olika åtgärder, men antalet inbrott minskade inte. Där tröttnade man på återkommande inbrott och i samverkan med kommunen, polisen och försäkringsbolag beslöt man att testa DNA märkning. Det resulterade i att **antalet bostadsinbrott minskade med 35,5 procent mellan 2015 och 2016.**

Stocksund (Danderyds kommun), Sticklinge (Lidingö stad) och Fornudden (Tyresö kommun) testade också DNA märkning. I varje kommun fick 500 hushåll kostnadsfritt MärkDNA från tre olika leverantörer under ledning av den lokala polisen. **I utvärderingen framkommer att risken för bostadsinbrott minskar med 40 procent i områden där metoden MärkDNA används.**

UV-lampor i alla "målade polisbilar"

Samtliga "målade" polisbilar i Stockholm, Skåne, Kalmar, Kronoberg och Blekinge län har utrustats med UV-lampor. Dessa specialficklampor används för att kontrollera äktheten på olika id-handlingar och för att lättare hitta DNA-märkt stöldgods.

Slutsatser

- Märkning med DNA minskar risken för inbrott generellt, avskräckande syfte.
- Innebär också att du kan slippa åverkan på dörrar och fönster.
- Kan även minska intresset för att obehörigt bo i hus/stugor eftersom man kan smittas av DNA och det kan härledas till plats/bostad.
- Polisen kan spåra märkta föremål till ägare.

Vad är DNA märkning/Smart DNA?

DNA-märkning innebär att man applicerar en osynlig och spårbar vätska på olika föremål i bostaden/ i förråd. Vätskan innehåller en unik DNA-sträng som är helt unik vilket gör det möjligt för polis och åklagare att spåra ägare och fälla brottslingar vid ett inbrott.

Vad kostar det att DNA märka?

Från ca 650 kr och uppåt.

De flesta säljer hela "kit" med ett antal märklappar att fästa på dörrar och fönster

DNA vätska finns att köpa på flera ställen, nedan några exempel:

- Folksam webbshop, 699,00 kr
- Clas Ohlsson, SSF DNA-märkning, Pris: 799,00(inkl. moms, exkl. frakt)
- Kjell & Company, 699,00 kr

Lite utförligare information, oredigerat från hemsidor

Källa: Polisen

<https://polisen.se/Utsatt-for-brott/Skydda-dig-mot-brott/Stold-och-inbrott/Bostadsinbrott/Mark-dna/>

Märk-DNA, kallas också för SmartDNA/SmartWater

Fördelarna med Märk-DNA

- Osynlig märkning.
- Enkelt att applicera själv.
- Skrämmar bort tjuven.
- Nästan omöjlig att ta bort.
- Lyser skarpt i UV-ljus.
- Internationellt spårbar.
- Polisen och försäkrings-bolagen är positiva.
- Lätt för polisen att hitta och spåra.

MärkDNA

- kan appliceras på värdefulla ägodelar utan att de förstörs eller minskar i värde.
- är spårbart.
- kopplar samman föremålet med dess ägare.
- gör föremål oattraktiva på hälerimarknaden.
- avskräcker tjuven från att gå in bostäder och stjäla värdeföremål.
- är en billig och enkel åtgärd att skydda privata värdeföremål.
- MärkDNA löser inte alla inbrottsproblem men är ett utmärkt komplement till andra inbrottsskyddande åtgärder.

Försök med MärkDNA för att minska bostadsinbrott

MärkDNA är ett samlingsnamn på en typ av märkning som kan användas i brottsförebyggande syfte, men även vid brottsutredning.

Märkningen görs med ett syntetiskt framställt DNA och vätskan penslas på värdesaker, ungefär som nagellack. Vätskan är osynlig, men framträder under UV-ljus. Eftersom varje märkning är unik kan den spåras. Märkningen håller minst fem år på föremål.

MärkDNA förekommer idag i sprinklersystem på banker, värdedepåer, värdetransporter, butiker, lager, fordon eller på värdeföremål i hushåll. Det är en modern stöldskyddsmärkning som är flexibel och ger en spårbarhet som avskräcker kriminella.

Bostadsinbrott har minskat i områden med DNA-märkning

MärkDNA har använts i England i ett femtontal år.

Där har man sett att **bostadsinbrotten har minskat avsevärt** i områden där det genomförts DNA-märkning. Även våldsbrottslighet och annan brottslighet har minskat i dessa områden, och man har inte heller sett någon förskjutning av brottsligheten till närliggande områden.

Kampanj i Staffanstorps

Under hösten 2015 och våren 2016 genomfördes ett samverkansprojekt i Staffanstorps kommun.

I projektet deltog **kommunen, polisen och försäkringsbolag**. Målgruppen var samtliga hushåll i kommunen. Tillsammans med medborgarna arrangerades flera medborgarmöten med stor uppslutning.

På ett par veckor hade över tusen hushåll i Staffanstorps kommun skaffat sig MärkDNA, mycket tack vare den höga tillgängligheten av MärkDNA och kommunikativa insatser där medborgarna informerades om vad MärkDNA är och vilka fördelar det finns med MärkDNA.

Under våren 2016 fortsatte kampanjen med uppföljande aktiviteter så som uppsökande verksamhet i föreningslivet, ökad polisiär synlighet, samt information på kommunens knutpunkter via polisens volontärer.

Slutresultatet blev att antalet bostadsinbrott minskade med 35,5 procent mellan 2015 och 2016. Arbetssättet är på väg att utgöra en nationell modell, för att kunna spridas vidare till andra kommuner.

Länk till rapporten: [Rapport: Staffanstorpsmodellen - utvärdering av att förebygga brott med märkDNA \(pdf\)](#).

Projekt i Stockholm

Under 2014 inleddes en satsning på att stärka det brottsförebyggande arbetet till privatpersoner i Stockholms län. Syftet var att minska bostadsinbrott och inbrott i fordon i anslutning till bostad.

Tre kommundelar ingick i projektet: **Stocksund (Danderyds kommun), Sticklinge (Lidingö stad) och Fornudden (Tyresö kommun)**. I varje kommundel fick 500 hushåll kostnadsfritt MärkDNA från tre olika leverantörer under ledning av den lokala polisen.

En uppföljning har genomförts av samtliga hushåll som ingått i försöksverksamheten, och även ett urval av boenden i de utvalda kommundelarna som inte har deltagit i försöksverksamheten.

I utvärderingen gjord av Malmö Högskola framgår det att det inte finns några indikationer på att försöket med MärkDNA har lett till att bostadsinbrotten har ökat i övriga delar av de kommuner som ingår i projektet. Antalet bostadsinbrott minskade, dock i betydligt mindre omfattning än i försöksområdena.

I utvärderingen framkommer att risken för bostadsinbrott minskar med 40 procent i områden där metoden MärkDNA används. Det finns inga stöd för att brottsligheten "flyttar runt hörnet". För övriga delar av berörda pilotkommuner var minskningen 10 procent under utvärderingsperioden juli 2014 till december 2015. **Övriga kommuner i Stockholms län hade under motsvarande tid en ökning med knappt 20 procent av anmälda bostadsinbrott.**

Under projektets gång genomfördes flera informationsmöten med boende i försöksområdena. Intresset var stort och det resulterade i många personliga möten mellan lokala polisen och medborgare för att prata om brottsförebyggande åtgärder som villa- och radhusägare kan tänka på.

– Hushållen som deltog i projektet var mycket positiva till att märka upp sina ägodelar och därmed aktivt bidra till ökad trygghet dels hos sig själva men även i sitt närområde. **MärkDNA är en av de brottsförebyggande åtgärder som privatpersoner kan använda för att minska risken för att utsättas för bostadsinbrott, säger polisinspektör Ulf Malmkvist vid polisregion Stockholm och projektledare i MärkDNA-projektet.**

Länk till rapporten: [Utvärdering av MärkDNA-projekt i Stockholm \(pdf, 715 Kb, öppnas i eget fönster\)](#)

UV-lampor i alla "målade polisbilar"

Samtliga "målade" polisbilar i Stockholm, Skåne, Kalmar, Kronoberg och Blekinge län har utrustats med UV-lampor. Dessa specialficklampor används för att kontrollera äktheten på olika id-handlingar och för att lättare hitta dna-märkt stöldgods.

Källa: If försäkringsbolag. Finns även information på andra försäkringsbolag.

SMART DNA - EN OSYNLIG STÖLDKYDDSMÄRKNING

Smart DNA är en osynlig märkmetod som dels avskräcker från inbrott och dels är lätt att spåra. Både privatpersoner och företag kan använda sig av metoden för att stöldskydda sina föremål.

Den bästa skadan är den som aldrig inträffat. Därför arbetar vi ständigt med att öka tryggheten i samhället på olika sätt. MärkdDNA, även kallad SmartDNA, är en ny metod att märka stöldbegärliga ägodelar med, och som kompletterar andra brottsförebyggande åtgärderna och som rekommenderas av polisen. Efter tester i bl.a. Stockholm har polisen märkt en tydlig minskning av inbrott när bostaden är märkt med DNA.

Här kan du läsa om hur SmartDNA fungerar och vilket användningsområde det har för företag. Om du är intresserad av stöldskyddsmärkning för privatpersoner, läs mer om SmartDNA för hemmabruk.

Länk: [läs mer om SmartDNA för hemmabruk](#)

Så här fungerar SmartDNA

Metoden för Smart DNA bygger på en osynlig och spårbar vätska, även kallad MärkdDNA eller DNA-märkning, som fungerar både i avskräckande syfte och när inbrottet är ett faktum. Vätskan innehåller en unik DNA-sträng vilket gör att märkta föremål går att spåra till ägaren.

Företag kan även koppla SmartDNA till ett larm och när larmet går sprutas såväl inbrottstjuven som stöldgodset ner med en vätska som är omöjlig att få bort från kläder och föremål och därmed binder tjuven till brottet. Eftersom varje uppsättning med SmartDNA är helt unik är det möjligt för polis och åklagare att binda och fälla brottslingar vid ett inbrott.

Märkning med DNA kan användas på alla föremål

SmartDNA kan appliceras på en rad olika sätt och erbjuder ett helt nytt och effektivt brottsförebyggande skydd i exempelvis butik och lagerlokaler. Märkningen syns tydligast med UV-ljus.

Märkningen är tillverkad av biologiskt framställt DNA och kan användas på vilket material som helst, t.ex. smycken, klockor, konst, antikviteter, datorer, kameror, maskiner och metaller.

All statistik visar att med SmartDNA minskar risken för rån och inbrott. Polisen är mycket positiv till denna nya möjlighet att förhindra brott och gripa gärningsmän.